

2005

Kort oversigt over skalaerne i de nye Tre-dækker II spørgeskemaer

I forbindelse med udviklingen af tre-dækker II har vi lagt vægt på at udvikle *korte* skalaer til brug for forskningen ("forskerskemaet"). Det vil i praksis sige, at vi har tilstræbt skalaer med højst *fire* spørgsmål. Baggrunden herfor er, at der i de fleste tilfælde er "kamp om pladsen" i spørgeskemaer, der ofte har en tendens til at blive alt for lange. Hvis man skulle ønske det, kan man udmærket anvende længere skalaer, hvor man medtager flere spørgsmål fra det brutto-skema, som blev anvendt ved testning og udvikling af de nye skalaer.

NB Spørgsmål i *kursiv* er spørgsmål, der *ikke* var med i det gamle tre-dækker spørgeskema. Spørgsmaalsnumrene refererer til bruttoskemaet, der blev afprøvet på et repræsentativt sample på 3517 lønmodtagere i 2004-05.

Krav-skalaer

Kvantitative krav:

- 32.1 Er dit arbejde ujævnt fordelt, så at det hober sig op?
- 32.20 Hvor ofte sker det, at du ikke når alle dine arbejdsopgaver?
- 32.14 Kommer du bagud med dit arbejde?
- 32.23 Har du tid nok til dine arbejdsopgaver?

Tempo:

- 32.6 Er det nødvendigt at arbejde meget hurtigt?
- 35.35 *Er arbejdstempoet højt gennem hele arbejdsdagen?*
- 35.2 *Er det vigtigt at holde et højt arbejdstempo?*

Kognitive krav:

- 32.2 Skal du overskue mange ting på en gang i dit arbejde?
- 32.26 Kræver dit arbejde, at du husker meget?
- 32.7 Kræver dit arbejde, at du er god til at få idéer?
- 32.22 Kræver dit arbejde, at du tager svære beslutninger?

Følelsesmæssige krav:

- 32.3 Bringer dit arbejde dig i følelsesmæssigt belastende situationer?
- 32.8 *Skal du tage stilling til andre menneskers personlige problemer i dit arbejde?*
- 35.3 Er dit arbejde følelsesmæssigt belastende?
- 35.19 Bliver du følelsesmæssigt berørt af dit arbejde?

Krav om at skjule følelser:

- 32.21 *Kræver dit arbejde, at du behandler alle ens – også når du ikke har lyst til det?*
- 35.12 Kræver dit arbejde, at du skjuler dine følelser?
- 35.26 *Skal du være venlig og imødekommende over for alle – uanset hvordan de er over for dig?*

Skalaer for arbejdets organisering og indhold

Indflydelse i arbejdet:

- 32.4 Har du stor indflydelse på beslutninger om dit arbejde?
- 32.9 Har du indflydelse på, hvem du arbejder sammen med?
- 32.24 Har du indflydelse på mængden af dit arbejde?
- 32.13 Har du indflydelse på, HVAD du laver på dit arbejde?

Udviklingsmuligheder:

- 35.4 Kræver dit arbejde, at du er initiativrig?
- 35.31 Har du muligheder for at lære noget nyt gennem dit arbejde?
- 35.20 Kan du bruge din kunnen eller færdigheder i dit arbejde?
- 35.36 Giver dit arbejde dig muligheder for at udvikle dine evner?

Variation:

- 32.5 Er dit arbejde varieret?
- 32.19 Er det nødvendigt at gøre det samme igen og igen?

Mening i arbejdet:

- 35.5 Er dine arbejdsopgaver meningsfulde?
- 35.13 Føler du, at du yder en vigtig arbejdsindsats?
- 35.32 Føler du dig motiveret og engageret i dit arbejde?

Belønning:

- 35.10 Bliver dit arbejde anerkendt og påskønnet af ledelsen?
- 35.17 Bliver du respekteret af ledelsen på din arbejdsplads?
- 35.25 Bliver du behandlet retfærdigt på din arbejdsplads?

Involvering i arbejdspladsen:

- 35.21 Nyder du at fortælle om din arbejdsplads til andre mennesker?
- 35.37 Synes du, at din arbejdsplads har stor personlig betydning for dig?
- 35.14 Ville du anbefale en god ven at søge en stilling på din arbejdsplads?
- 32.28 Hvor ofte tænker du på at søge arbejde et andet sted?

Skalaer for samarbejde og ledelse

Forudsigelighed:

- 35.6 Får du på din arbejdsplads informationer om f.eks. vigtige beslutninger, ændringer og fremtidsplaner i god tid?
- 35.22 Får du al den information, du behøver for at klare dit arbejde godt?

Rolle-klarhed:

- 35.7 Er der klare mål for dit eget arbejde?
- 35.15 Ved du helt klart, hvad der er dine ansvarsområder?
- 35.28 Ved du nøjagtigt, hvad der forventes af dig i dit arbejde?

Rolle-konflikter:

- 35.23 Foretager du dig noget i arbejdet, som bliver accepteret af nogle personer, men ikke af andre?
35.8 Bliver der stillet modstridende krav til dig i dit arbejde?
35.29 Må du somme tider gøre noget, der egentlig skulle have været gjort anderledes?
35.33 Må du somme tider foretage dig ting i dit arbejde, som forekommer dig unødvendige?

Ledelseskvalitet:

Her har vi valgt at udvikle to skalaer:

Lang skala:

48. I hvor høj grad kan man sige, at den nærmeste ledelse på din arbejdsplads –
1. værdsætter medarbejderne og tager personlige hensyn?
 2. sørger for, at den enkelte medarbejder har gode udviklingsmuligheder?
 3. prioriterer uddannelses- og personaleplanlægning højt?
 4. prioriterer trivslen på arbejdspladsen højt?
 5. er god til at planlægge arbejdet?
 6. er god til at fordele arbejdet?
 7. er god til at løse konflikter?
 8. er god til at kommunikere med medarbejderne?

Kort skala:

48. I hvor høj grad kan man sige, at den nærmeste ledelse på din arbejdsplads –
2. sørger for, at den enkelte medarbejder har gode udviklingsmuligheder?
 4. prioriterer trivslen på arbejdspladsen højt?
 5. er god til at planlægge arbejdet?
 7. er god til at løse konflikter?

Social støtte og feedback fra overordnede:

- 47.1 Hvor ofte er din nærmeste overordnede villig til at lytte til dine problemer med arbejdet?
47.2 Hvor ofte får du hjælp og støtte fra din nærmeste overordnede?
47.3 Hvor ofte taler din nærmeste overordnede med dig om, hvor godt du udfører dit arbejde?

Social støtte og feedback fra kolleger:

- 33.1 Hvor ofte får du hjælp og støtte fra dine kolleger?
33.2 Hvor ofte er dine kolleger villige til at lytte til dine problemer med arbejdet?
33.3 Hvor ofte taler dine kolleger med dig om, hvor godt du udfører dit arbejde?

Socialt fællesskab:

- 33.4 Er der en god stemning mellem dig og dine kolleger?
33.5 Er der et godt samarbejde blandt kollegerne på din arbejdsplads?
33.6 Føler du dig som en del af et fællesskab på din arbejdsplads?

Skalaer for forholdet mellem person og arbejde

Utryghed i arbejdet:

- 35.9 Er du bekymret for at blive arbejdsløs?
35.16 Er du bekymret for at blive overflødig på grund af ”ny teknik”?
35.30 Er du bekymret for, at det kan blive svært at finde et nyt job, hvis du bliver arbejdsløs?
35.24 Er du bekymret for, at du mod din vilje forflyttes til andet arbejde?

Tilfredshed med arbejdet:

Her har vi valgt at udvikle to skalaer:

Lang skala:

34. angående dit arbejde i almindelighed. Hvor tilfreds er du med –

1. dine fremtidsudsigter i arbejdet?
2. arbejdsmiljøet?
3. måden, din afdeling ledes på?
4. måden, dine evner bruges på?
5. de udfordringer og færdigheder, som dit arbejde indebærer?
6. dit job som helhed, alt taget i betragtning?

Kort skala:

34. angående dit arbejde i almindelighed. Hvor tilfreds er du med –

1. dine fremtidsudsigter i arbejdet?
2. arbejdsmiljøet?
4. måden, dine evner bruges på?
6. dit job som helhed, alt taget i betragtning?

Skalaer for værdier på arbejdspladsen

”Lodret” tillid og troværdighed (mellem ledelse og medarbejdere):

36.1 Stoler ledelsen på, at medarbejderne gør et godt stykke arbejde?

36.4 Kan man stole på de udmeldinger, der kommer fra ledelsen?

36.7 Holder ledelsen vigtige informationer skjult for medarbejderne?

36.19 Kan de ansatte give udtryk for deres meninger og følelser?

”Vandret” tillid og troværdighed (mellem medarbejderne):

36.10 Holder de ansatte informationer skjult for hinanden?

36.11 Holder de ansatte informationer skjult for ledelsen?

36.15 Stoler de ansatte i almindelighed på hinanden?

Retfærdighed og respekt:

36.5 Bliver konflikter løst på en retfærdig måde?

36.8 Bliver man anerkendt for et godt stykke arbejde?

36.18 Bliver alle forslag fra de ansatte behandlet seriøst af ledelsen?

36.25 Bliver arbejdsopgaverne fordelt på en retfærdig måde?

Rummelighed, det sociale ansvar:

36.3 Bliver mænd og kvinder behandlet som ligeværdige på din arbejdsplads?

36.13 Er der plads til ansatte med forskellig etnisk baggrund og religion?*)

36.17 Er der plads til ældre medarbejdere?

36.24 Er der plads til ansatte med forskellige skavanker og handicaps?

*) Oprindeligt stod der ”race” og ikke det mere politisk korrekte ”etnisk baggrund”.

Skalaer for helbred

Selvvurderet helbred:

8. Hvordan synes du, at dit helbred er alt i alt?

Søvnbesvær:

10.1 *Hvor tit har du sovet dårligt og uroligt?*

10.3 *Hvor tit har du haft svært ved at falde i søvn?*

10.8 *Hvor tit er du vågnet for tidligt uden at kunne falde i søvn igen?*

10.10 *Hvor tit er du vågnet flere gange og haft svært ved at falde i søvn igen?*

Udbrændthed:

Her kan man vælge mellem to skalaer:

Lang skala:

10.2 *Hvor tit har du følt dig udkørt?*

10.4 *Hvor tit har du været fysisk udmattet?*

10.6 *Hvor tit har du følt dig svag og modtagelig over for sygdom?*

10.7 *Hvor tit har du været følelsesmæssigt udmattet?*

10.9 *Hvor tit har du været træt?*

10.11 *Hvor tit har du tænkt: "Nu kan jeg ikke klare mere"?*

Dette er skalaen for "Personlig udbrændthed" fra CBI (Copenhagen Burnout Inventory). Dog er spørgsmålene ændret en smule, således at de bedre passer til tids-vinduet på de fire uger. (Fra det generelle: "Hvor tit føler du dig udkørt?" til det mere fokuserede: "Hvor tit har du følt dig udkørt?"). Tilsvarende er svarmulighederne nu de samme som ved resten af symptomspørgsmålene. (Fra det generelle "Altid", som ikke passer så godt til de fire uger, til "Hele tiden").

Kort skala:

10.2 *Hvor tit har du følt dig udkørt?*

10.4 *Hvor tit har du været fysisk udmattet?*

10.7 *Hvor tit har du været følelsesmæssigt udmattet?*

10.9 *Hvor tit har du været træt?*

Stress:

10.14 *Hvor tit har du haft problemer med at slappe af?*

10.16 *Hvor tit har du været irriteret?*

10.24 *Hvor tit har du været anspændt?*

10.30 *Hvor tit har du været stresset?*

Depressive symptomer:

10.5 *Hvor tit har du været trist til mode?*

10.20 *Hvor tit har du manglet selvtillid?*

10.32 *Hvor tit har du haft dårlig samvittighed eller skyldfølelse?*

10.34 *Hvor tit har du manglet interesse for de ting, du foretager dig i dagligdagen?*

Somatisk stress:

10.21 *Hvor tit har du haft ondt i maven? (Ændret noget).*

10.25 *Hvor tit har du haft ondt i hovedet?*

- 10.31 Hvor tit har du haft hjertebanken? (Ændret lidt).
10.35 Hvor tit har du haft muskelspændinger? (Ændret lidt).

Kognitiv stress:

- 10.15 Hvor tit har du haft koncentrationsbesvær? (Ændret lidt).
10.23 Hvor tit har du haft svært ved at tænke klart? (Ændret lidt).
10.29 Hvor tit har du haft svært ved at træffe beslutninger? (Ændret lidt).
10.33 Hvor tit har du haft svært ved at huske? (Ændret lidt).

Skala for personlige egenskaber

Self-efficacy:

- 9.1 *Jeg kan altid løse vanskelige problemer, hvis jeg prøver ihærdigt nok.*
9.2 *Hvis nogen modarbejder mig, finder jeg en måde at opnå det, jeg vil.*
9.3 *Det er let for mig at holde fast ved mine planer og realisere mine mål.*
9.4 *Jeg er sikker på, at jeg kan håndtere uventede hændelser.*
9.6 *Når jeg støder på et problem, kan jeg som regel finde flere løsninger.*
9.7 *Lige meget hvad der sker, kan jeg som regel klare det.*

Skalaer for familie-arbejde (u)balance:

Arbejde-familie konflikt

29. Sker det, at der er konflikt mellem dit arbejde og privatliv, sådan at du helst ville være ”begge steder på én gang”?
30. De næste tre spørgsmål handler om, hvordan dit arbejde påvirker dit privatliv:
- 30.1 Føler du, at dit arbejde tager så meget af din energi, at det går ud over privatlivet?
- 30.2 Føler du, at dit arbejde tager så meget af din tid, at det går ud over privatlivet?
- 30.3 Siger din familie eller venner til dig, at du arbejder for meget?

Familie-arbejde konflikt

31. De næste to spørgsmål handler om, hvordan dit privatliv påvirker dit arbejde:
- 31.1 Føler du, at dit privatliv tager så meget af din energi, at det går ud over arbejdet?
- 31.2 Føler du, at dit privatliv tager så meget af din tid, at det går ud over arbejdet?